

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VI. aastakäik.

Neljapäeval, 17. septembril 1925. a.

VI. aastakäik.

R. Kesküül Viiburis.

400 mtr-is Eesti rekord 51,6.

Meie parim sprinter R. Kesküül, Sport, võistles laupäeval ja pühapäeval Viiburis. Vähesel viimuse tõttu rahvusvahelistel võistlustel ei õnnestunud tal just kõige paremini, kuid suutis siiski ühe Eesti rekordi koju tuua. Eriti raskusi tegi Kesküülile start, kus soomlased väga nõudlikud ja mees varastamise hirmus teistest kauem istuma jäi. Kesküülil 400 mtr. aeg on 3 kellaga võetud ja kinnitatakse arvatavasti Eesti rekordiks. 100 mtr-is jäi Kesküül viiendaks, kuna võitja H. Danska aeg oli 11,3. Kesküül võis näidata umbes 11,6. 200 mtr. võitis samuti Danska 23,1, teine Vilén, kolmas Gourevitsh ja neljas Kesküül ajaga umbes 23,6. 400 mtr. võitis Vilén 51,0, 2. Danska 4 mtr. järel, 3. Gourevitsh 4,5 mtr. järel, 4. Kesküül, rinnaosa järel eelmisest.

Muud paremad saavutused olid võistlustel: 30.000 mtr. — Ruotsalainen 1.47.28,6; kaugus — Leino 6,56; kolmik — Järvinen 13,98; kuul — Vahlstedt 14,05; ketas — Kotro 40,72; oda — Vahlstedt 56,21.

Uued rekordid Lätis.

Kõrgeväärtulise auhinna võitnud LSB.

LSB (Latvijas Sporta Biedriba) kõrgeväärtulise karika peale peeti Riias laupäeval ja pühapäeval võistlusi. Auhind, mis 1921. aastal välja pandi, maksis 110.000 Läti rubla (üle 150.000 Emk.) ja sisaldab oma tingimustes võistlusi kergejõustikus, jalgpallis ja jalgrattasõidus. Võitjaks tuli tänava viiendat korda järjest LSB ja omandas auhinna jäädavalt. Ta saavutas 41 punkti Unioni 24 ja Marsi 21 punkti ees. Jalgpallis lõ; seejuures Union Marsi 5:0 ja LSB Unioni; 5:1.

Jalgrattavõistlustel kattis Erdmans 1 km. 1.10,0, 5 km. Apsits 9,34,5 ja 50 versta tänaval Erdmans 1.39,57,8.

Kergejõustikus olid paremad tagajärjed: kuul — Vitols 13,36 (väljaspool võistlust 13,89 — Läti rekord); kõrgus — Jekals 1,70; ketas — Jordans 41,18; 3000 mtr. käik — Durens 13,59,9 (Läti rekord); 100 mtr. — Stoigvo 11,5; 110 mtr. tõkkeid — Jekals 17,8; kaugus — Bergs 6,29; 400 mtr. — Froelichs 53,0; teivas — Grapmans 3,10; oda — Malkolms 51,27; oda mõl. käega — Malkolms 87,83 — Läti rekord; 1500 mtr. — Cimmenmans 4,29,2; 100 mtr. naistele — Chmizovska 13,5; kaugus naistele — Liepina 5,11; oda naistele — Karlson 30,85.

Ad. Plum.

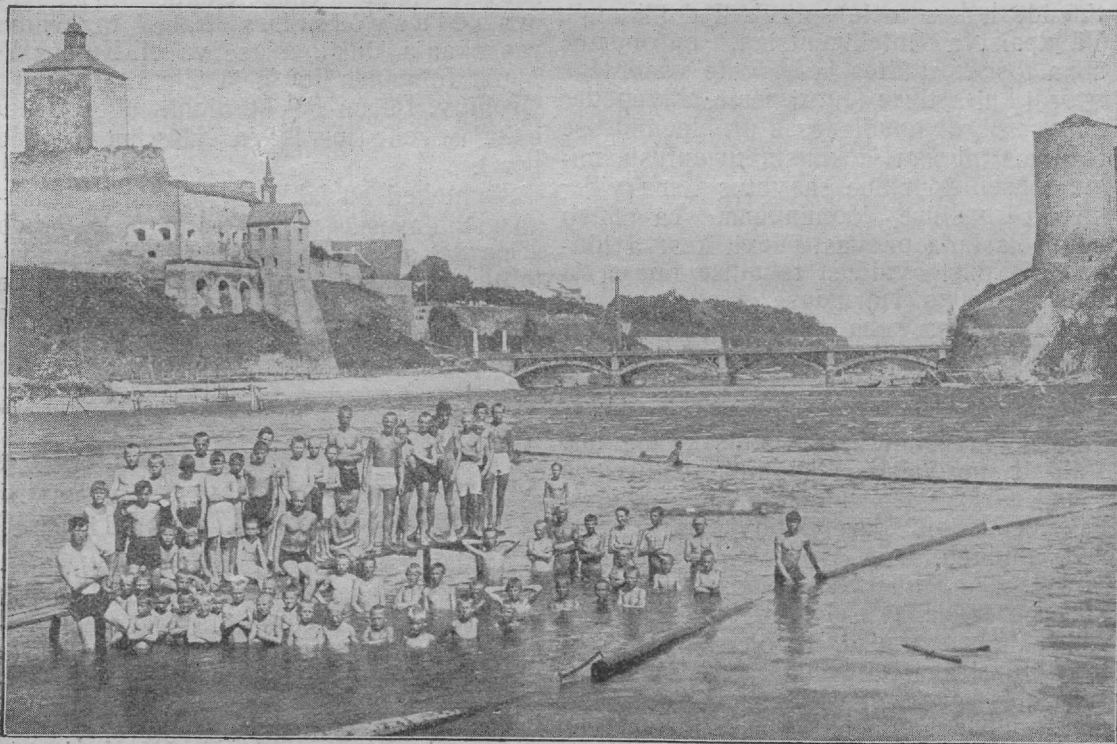
Arne Borgi uued rekordid.

Läinud kesknädalal ujus Arne Borg Stockholmis 500 mtr-is uue ilmarekordi 6,08,4, mille vaheaegadena märgiti veel ilmarekordid — 500 yardi 5,38,1 ja 400 mtr. 4,54,0.

Järgmisel päeval parandas Arne oma 400 mtr. rekordi 4,50,3 peale. kusi juures ka 440 y. — 4,52,6, 300 mtr. — 3,33,8 ja 300 y. — 3,16,4 uued ilmarekordid on.

Uue Prantsuse rekordi

800 mtr-is on jooksnud Baraton 1,55,0. Endine oli Viriathi nimel 1,55,4.

Noortemeeste kristliku ühingu poolt korraldatud ujumiskursused Narvas, millel haruldaselt suur osavõtt oli. Pildil näeme NMKU instruktor Grünbergi õpilaste keskel. Tagaseinaks Narva vanad kindlustused.

Kes on parim maailma kümnevõistleja? Kas Osborne, Hoff või Yrjölä?

Osborne'i viibides Norras võistlusreisil, on keegi Norra spordiajakirjanik teda intervjuerinud

nimetatud küsimuse üle. Osborne ei ole põrmugi kahelnud ettepanud küsimuse peale vastamast, et tema võistluse nende kolme vahel võidaks. Üksikud paremad saavutused ei tähenda tema arvates veel midagi. Tuleb arvesse võtta, et Ameerikas 10-võistlus 6 tunni jooksul sooritatakse, kuna Euroopas selle peale 2 päeva raisatakse. Nii arvab tema, et kuigi Hoff temast tagajärgede poolest veidi ees võiks olla, sellel vastupidavust tarviliselt ei jätku, eriti veel kui võistlus Ameerikas pidamiseks tuleks.

Nende kolme paremad saavutused on:

Osborne: 100 mtr. 41,1; 400 mtr. 52,9; 1500 mtr. 4,49,0; 110 mtr. tõkkeid 15,2; kaugus

7,10; kõrgus 2,05,8; teivas 3,70; oda 54,00; kuul 12,20; ketas 41,20.

Hoff: 10,8; 48,8; 4,10,0; 16,5; 7,41; 1,75; 4,23,5; 48,00; 11,00; 32,00.

Yrjölä: 12,0; 52,8; 4,34,8; 17,6; 6,45; 1,80; 3,20 57,61; 14,37; 39,40.

Nende andmete järel annaks Osborne'i paremad saavutused 8632,10 punkti, Hoffil 8270,01 ja Yrjöläl 7739,085.

Ei tohi aga unustada, et kardetavam, kui Hoff või Yrjölä Osborne'i ilmarekordile on meie Klumberg, ja kui Hoff ütleb ennast tuleval aastal küpse olevat ameeriklase rekordi purustamiseks, seda enam Klumberg treeningu käsile võtmisel seda tohiks olla. Tema parimad tagajärjed on: 11,6; 54,0; 4,55,0; 16,5; 7,20,5; 1,83; 3,45; 63,32; 13,63; 42,38. Need annavad kokku 8330,705 punkti.

Hilgessaavutused Eesti esivõistlustel.

Loe ja imesta!

Berliini suur spordi-päevaleht Sportblatt toob oma 10. sept. numbris Eesti tänavuste kergejõustiku esivõistluste tagajärjed. Nim. lehe poolt toodud tagajärjed on järgmised: 200 m.: Kesküül 22,7; 800 m.: Tissefeld 1,58,2; 5000 m.: Jacobsen 15,20,7; 10.000 m.: Lossmann 33,21,7; 1500 m.: Tisler 4,08; teivas: Ever 3,54; kuul: Lehtmets 14,17; kaugus: Klumberg 7,17; oda: Klumberg 59,54; ketas: Tammer 44,98.

Ameeriklased Berliinis.

Staadionis peetud võistlustel olid pühapäeval ameeriklased kõigil aladel võidukad. Nii lõi Riley 110 mtr. tõkkejooksus hõlpsalt Trossbachi, kes koguni alavormis esines, 5 tõket maha ajas ja jooksu katkestas. Riley aeg 14,9. Kõrgust hüppas Osborne 1,98, Skorzinski, Saksa, 1,88, Stevenson võitis 400 mtr. 49,5, Dodge 800 mtr. 1,57,6, Jones kauguse 7,08, kuuli Schwarze 14,41. Norralane Hoff võitis teiba 4,00.

Killud...

Pärnu Tervise rahvusliste kergejõustiku võistlustega kerkis üldiseks huviobjektiks uus sportlane suurus — Ervin Tamman. Mees saavutas nimelt teivashüppes parima tänavuse Eesti tagajärje 3.36. Võistlustel viibinud pealinna sportlased kirjeldasid teda rõhkelt lubava mehena, laitmatu tehnika ja meeldiva iseloomuga, kellest kindlasti selle ala Eesti meister võib areneda.

Loomulikult tekkis E. Spordilehel huvi lähema tutvuse järel uue suursportlasega. Toimetusel ei tulnud juhusst tutvumiseks kaua otsida, sest hra Tamman rõõmustas ise toimetust oma visiidiga. Mulle temast jäi seejuures sedavõrd valdav, et toimetust õnnelik on võimalusest lugejaskonnaga oma tundeid jagada.

Ervin Tamman on üks haruldasematest tüüpidest, kes meie spordiväljal liikunud. Väljapaistva intelligentsiga, eurooplane sõna tõsisel mõttes ja kõrgete vaadetega spordi kui eetilise teguri peale. Süvenedes teistsal spordi tehnilistesse probleemidesse teadlase pilguga ja kunstniku entusiasmi-ga, tõuseb sportlane saavutus tema viljelustest kunstilise loominguna. Ta püüab kooskõlastada päevast-päeva kestva tööga psüühilisi avaldusi tehnilise finessi ja füüsilise jõuga. Haruldase objektiivsusega töötab ta oma keha suursugustamise kallal. Valitud võimlemisharjutused juhivad ta üksikute lihassgruppide tugevdamise ja pikendamise peale, tarvilise massaashi läbi neid lõdvastades ja elastiliseks muutes. Valitud spordialade tehniline käsitlus on temal järjekindel ehitustöö, mis teadusliste printsiipide järel käib ja aastate järel valmineb.

Vaevalt on meil keegi sportlane ennast sarnase põhjalikkusega ette valmistanud, kui Tamman praegu. Ta on näilikult kaugel ühtlasi aga ka ülimalt pedantismist, mis halvavalt võiks sportlase arengu peale mõjuda. Ta on lihtsalt tõusva modernsportlase tüüp, kes kasutab kõiki kultuuri hüvesid, kes tõendab, et suursportlane ei pruugi olla barbaar.

Tamman õpib Danzigi tehnilises ülikoolis, mille tuleval aastal lõpetab. Ta on sealse üliõpilasseltsi esimees ja oma kaasuõpilaste-eeslaste juht. Sõprade ringis on neil sport filosoofiliste käsitluste ja õpetöö kõrval lemmikaineks. Tamman nõuab sportlaselt kõrget kõlblist tasapinda, ühtlasi suurt puhtust ja karskust, mis täieliku abstinentsini peab alkoholi ja suguelu suhtes ulatama, ja teostab tahteliselt seda eneses.

Tema kaaslastest on nimetada Viljandist pärit Balzeri, Eesti esivõistlustel esinenud vend, kes on väljapaistev kettaheitja ja samuti põhjalikult oma ala tehnikat uurib. Läänud aastal tuli ta Ida-Preisi meistriks kettaheitel, kuna ta saavutas oli 40 meetrit sentidega. Tänavu loodab ta 42 peale jõudvat. Peale Balzeri loobab veel Tartust pärit Lätt häid viskaja andeid, kuid ta on veel vähem välja arenenud.

Ka Tamman on tulnud Ida-Preisi meistriks tänavu, kus ta teivashüppes tagajärjega 3.25 võitjaks jäi. Peale teivashüppe spetsialiseerib ta veel tõkkejooksu ja kõrgushüppet. Tõkkejooksus saavutas ta 2. augustil Danzigis 17,2, mis sel momendil oleks Eesti rekord olnud. Danzigi linna poolt omandas ta võidu puul kauni kuldmedali.

Tamman oli lapsena haruldaselt nigel ja häid tervise, millepärast ema juba teda varakult Mülleri süsteemi poole juhatas. Koolis oli ta algul võimlustundidel kõige saamatum, kuid suur tahe viis ta nii kaugele, et lõpuklassis tõusis paremaks võimlejaks. Nii on spordihoog arenenud temas füsioloogilise tarvidusest ja seatud tervise ja õnne näol elu ideaalina, mis määrava pitsati kogu tegutsemisele ja olemisele vajutab.

Ajalohed avaldasid neil päevil huvitava ja omapärase kuulutuse, mis väärt on, et teda Spordileheski tuua:

Pühapäeval, 13. septembril 1925. a., kell 4 päeval Falkpargi aias („Spordi“ seltsis) suur enneolemata matsh-maadlusvõistlus kahe tugevama raskekaalu jõukangelase vahel. Kuulus lihtsust **Johannes Joksa** ja õllepruul **Avenir Hrebtov**, Pärnu Blibernichti õllefabriku esitaja vene-helveetsia võistlus (vööde peal).

Jõumehed on lahkesti loobunud igasugusest tasust, puhas sissetulek läheb „Spordi“ seltsi kasuks. Sisseminek vabatahtliku maksu eest. Mängib puhkpillide koor. Vihmase ilma puhul peetakse võistlus saalis.

Einelaud karastavate jookidega.“

Meie kommentaarid selle juure on üllisged.

Meil seisab jalgpallis tänavu veel üks ilmaaegne maavõistlus Lätiga ees. Kas ta Eestile vähemalgi määral edukaks kujuneb, seisab praegu suure kahtluse all.

Läti rahvusmeeskond on teatawasti sama, mis Riia jalgpalliklubigi. See on viimase ajal löögihoo, võistleb sagedasti oma kodumaa meeskondadega ja püütses neil päevil hülgvõitu Moraavia meistrimeeskonna üle.

Mis tehakse selle aja jooksul meil? Meie rahvusmeeskonnas oli seni pool endiseid Kalevi mängijaid, kes aga vahejuhtumise tõttu nüüd võistlusvõimetuks löödud. TJK, kuhu nad koondusid, ei võta niihästi esivõistlustest osa, kui ei korralda ka muid mängu. Sport, kes esivõistlustel esineb, on ka kõigi tunnuste järel kehvas vormis.

Jalgpalliliit on nähtavasti hoopis ära unustanud, et maavõistlus Lätiga juba 18. oktoobril peetakse, sest rahvusmeeskonna treeninguid ei ole enam hulgal ajal olnud. Või tahetakse meil meelega lätlastele Riias võitu pakkuda orjameelses alandlikkuses kompensatsioonina nende Tallinnas luhtaläänud võidu eest, et häid suhteid hoida? Kui nii, siis tuleb selle vastu protesteerida, kui aga harjutuste puudus rahvusmeeskonnale on tingitud liidu hoole-tusest asja vastu, siis teenib jalgpalliliit tõsise etteheite. Kumb oletus vastab liidu juhatuse vaatele?

Inglise liigavõistlused.

Värvate rohkus. Neli „hat-trick“ läinud nädalal.

(E. Spordilehe Inglise kaastööliselt.)

Kuidas halvad ilmad jalgpallihuvi vähenemiseks kaasa mõjuvad, näitab selgelt läinud laupäev Inglise liigavõistlustel. Tugeva saju juures oli võistluste pealtvaatajate arv kõigest 600.000, kuna avamispäeval see 200.000 rohkem oli. Oli siiski võistlusi, kus publiku osavõtt elav. Nii jälgis Manchester United'i ja Arsenali vahelist võistlust 40.000 ja Bolton Wanderers'i esinemist Bury vastu 30.000.

Ofsaidi määrus tekitab oma uususega ikka elavust (ja vaidlused kestavad edasi, on ta hea või halb). Skeptilisi häälid tuleb siiski järjest rohkem kuuldavale, kes väidavad et uus määrus kombinatsioonid hävitavat ja kogu mängu kiirusest olenevaks tegevat. Publik on siiski uue määrusega küllaldaselt rahuldatus, kuna nüüd mäng elavam, vähem katkestatav ja ka vähem arusaamatusi valhekohtuniku, mängijate ja publiku vahel ette tuleb.

Värvate sadu jätkub endiselt. olgugi, et see nädal juba 150 väravat avamispäeva 160 asemel löödi. Suuremad värvate arvud olid: Chelsea—Port Vale 6:0, Falkirk—Kilmarnock 6:1, Newcastle United—Notts County 6:3, Bolton Wanderers—Bury 5:0, Sunderland—Westbromwich Albion 5:2 jne. Neli mängijat said hakka-ma „hat-trick“iga“, s. o. löid kolm väravat ühel võistlusel. Need olid — Roberts, Burnley, Stanaford, Notts County, Halliday, Sunderland ja Mac Clelland, Middlesborough. Huvitav on, et Chelsea viiest väravast löi iga forvard ühe. Pea kõik meeskonnad on seni pidanud juba 3 võistlust, kuid ainult 7 neist on kaotusteta tulesst välja tulnud — Sunderland ja Tottenham Hotspurs esimeses liigas, Chelsea ja Middlesborough teises lii-

gas, Plymouth Argyle, Milwall ja Bradford kolmandas liigas.

Buchan, kelle 100-naelalised väravad kõmu teevad, jäi Arsenalis värvides järjekordselt kuivale. Meeskond tuli küll Manchester Unitedi vastu võitjaks, kuid võidu värava löi Bren, kes löikas aga kõliseva metalli asemel ainult au.

Liverpooli mäng Westham Unitedi vastu oli esimeses liigas ainuke, mis värvateta lõppes. See tuleb peaaegselt väljapaistva väravavahtide mängu arvele kirjutada. Eriti mäitas Westhami Hutton haruldast külmaverelust, otsustavust ja kiirust.

Uue ofsaidi määruse teeneks tuleb pida-da ka, et n. n. paberline vorm enam ei püsi. Jõudude vahelkordades tulevad ette kõige fantastilisemad kõikumised. Nii kaotas Aston Villa, kes nädala eest löi Burnleyd 10:0, nüüd Manchester Unitedile 0:3. Burnley omakord võitis nüüd Leicester City 4:0, kes seni võitmatuna püsis ja Bury, kes mõne päeva eest Blackburn Roversi üle triumfeeris, pidi nüüd oma väljal tunnustama Bolton Wanderersi paremust 5:0.

Edukamad väravakütid on olnud seni: Halliday (Sunderland) 7, Cook (Plymouth Argyle) 6, Capewell (Aston Villa), Turnbull (Chelsea), Davis (Newport County), Cockle (Northampton Town), Hatkins (Southampton United) igaüks 5 väravat.

Esimesel kohal seisab esimeses liigas Sunderland, kes vaatamata Buchani kaotsimineku peale, heas löögihoo. Tema järgnevad Tottenham Hotspurs, Westham United, Birmingham, Aston Villa ja Bolton Wanderers.

Jalgpalli esivõistlused.

Sport purustas Kalevipoja 5:1.

20 min. enne lõppu oli seis veel 1:1.

Laupäeval peeti TJK väljal teistkordne matš Sport — Kalevipoeg. Ilm oli ähmane ja puhus kõle tuul. Pealtvaatajaid 500 ümber. Kalevipoeg asus mängima alla tuult. Meeskonna koosseis oli ühe muudatusega sama, mis eelmine kord: Müller; R. Pöder — Väilly; Kruuse — Freiberg — Römmer; Piperal — Kipp — Kull — Läll — Räästas. Sport jälle uuesti oma paremas koosseisus: Tipner; Javorski — Teimann; Reinfeldt — Rein — Einmann; Maurer — Paal — Gerassimov — Üpraus — Kihlefeldt. Vahekohtunik J. Reinans, kes asus ühel välja äärel, kuna teisel olid liinikohtunikudena A. ja O. Silberid, kõik kolm TJK.

Mängu algul tuulest toetatuna Kalevipoja paremus. Saavutavad 2 nurgalööki, millest teise juures (7. min.) Läll teeb käändelt ootamatu löögi, mis posti kõrva läks. Sport saavutab 2 nurgalööki vastu, mis mõlemad kohe outi lähevad. 27. min. mängib Römmer kõrge palli tagasi, selle vastuvõtmisel ei ole Müller küllalt nobe ja hoolikas. Palli jälgiv Paal satub Mülleriga kokku ja viimase mahakukkumisel veereb pall järele jõudnud Gerassimovi kätte, kes ta sisse liikkab. Edasi hüppab Tipneril Lälli kaugelöögist tulnud pall käest välja, siis Spordil Paali näol kasutada Maureri tsenderdus, kuid nõrgast löögist veereb pall Müllerile jalgade ette. 32. min. söötab Räästas Lällile, kes peale lööb. Pall läheb kõrgelt sihiga lati alla kukkuda. Kull ja Kipp atakeerivad Tipneri, kuid viimane saab siiski palli oma kätte.

36. min. kombinatsioonist Paal — Maurer —

Üpraus lööb viimane, mille juures pall latti riivates outi läheb.

Teise poolaja 13. minutil tasub Kalevipoeg ülalusega esimese poolaja värava. Tipner seisab kümmekond meetrit väravast väljas kui Kipp söötab Lällile, kes läbi läheb ja paarikümne meetri pealt hästi lööb. Tipner suudab välia sirutatud käega palli vähe riivata, millest aga ei jätku palli lennusuuna küllaldaseks muutmiseks ja pall on võrgus 1:1.

24. min. toimetas Paal korneri, mille vastuvõtmisel kohtunik vilistab Väilly kätt. Karistuslöögi toimetab Einmann. See oli halvalt löödud ja pall veereb vast meeter väravavahist võrku, ilma et väravavaht katsetki teeks püüdmiseks! Peale selle teeb Müller veel jätutuskäigu, tahe nähtavasti väravast sootuks ära minna, kuid pöörab poolelt teelt tagasi. See penalty-värav tõi mängule pöörde, Kalevipoeg oli vaimliselt roopast välja löödud ja läheda maa pealt löövad Üpraus (33. min.), Gerassimov (34. min.) ja veel Üpraus (40. min.) värava, nii et lõpuseisuks jääb Spordi tubli võit 5:1. Nurgalöögid 4:3.

Võistlus oli paiguti õige kibedaluuline ja äge. Kalevipoeg näitas ka seekord kunni mängu viimase kolmandikuni hingestatud vastupanu, mis siis aga murdus. Väravate vahelkord tuli lõpuks djalt suur, mille väljapaistvamaks põhjuseks Mülleri seekordne õnnetu väravavahi partii. Spordi meeskonnast võib paremana välja tõsta Einmanni.

Narva Võitleja üllatuslik võit Pärnu Tervise üle 5:1.

Narva püsib edasi provintsi tugevama jalgpallilinnana.

Pühapäeval peeti kauni ilma juures TJK väljal provintsi suurem jalgpalli derby Pärnu Tervise ja Narva Võitleja vahel. Pärnu Tervis, tänavu esimesesse klassi tõusnuna oli võistluse suur favoriid. Mustaprillisemadki ennustajad uskusid Tervise võitu. Viimane, toetudes oma hooaja saavutustele, oli võidu peale kindel juba enne võistlust ja müüis karu naha ette ära, kuna karu rahulikult metsa jäi.

Tervise meeskond, sinistes särkides ja valges pükstes, trumpas korpulentsi poolest narvalasi tuntuvalt üle. Peale ühe mehe (Ensoni) esines Tervise meeskond oma paremas koosseisus: Martinson; A. Jürvetson — Lembit; Mõttus — Laur — Holmann; E. Jürvetson — Hendrikson — Peimann — Enson — Peterson. Võitleja meeskond, must-roheline triibulistest särkides ja mustades pükstes, oli peale võistlust Kaleviga vahetanud oma vasakkaitaja ja ilmus Tervise vastu koosseisus: Kampus; Kodanberg — Kikerist; Morfeldt — Kalvi — Kriisk; Rimmel — Elland — Volkov — Piiber — Kutti.

Mängu algusest peale selgub Võitleja paremus, kes ladusat koosmängu näitab. Siiski on Tervis see, kes poolajal võidukana väljalt lahkub. Nimelt teeb 40. min. vasakkaitajana Enson dribblingu ja liikkab palli lähedal Võitleja väravasse viisil, mis väravavahile tõrjumiseks palju võimalusi ei jätnud. Teisel poolajal muutub pilt täielikult. Esimese nelja minutiga on juba Võitleja juhtimas 2:1 ja 22. minutil on seis tõusnud 5:1 peale, mis ka lõputagajärjeks jäi. Väravaid löid järjekorras Elland, Piiber, Volkov, Kutti ja veel Kutti.

Võitleja näitas kaugel üle ootuste käivat mängu. Mehed tegid osavalt dribblingu nõkse, söötsid hästi äärtele, kes tsenderdamise näol värava löömise võimaluste muresemisel kunagi kitsid ei olnud. Narvalaste aktsiooni saatis kogu aeg publiku soe ja lustikas ergutus. Eriti edu-

kat tööd tegid narvalaste edurivis ääreaajad, neist on vasakpoolne Kutti vana tuttav, kes omal ajal kandideeris liidu meeskonda. Parempoolseks oli Rimmel, vähe veider tüüp, kes teisel poolajal eriti hoogu läks ja iseennast üle trumpas. Jüli-sema keskikolmik juures oleks võinud väravate arv veelgi tõusta. Kaitsepaar ja väravavaht töötasid paraja rahuldavusega, poolkaitsest oli parem keskpoolkaitaja, kellest üle välja jätkus.

Pärnu Tervist ei ole mõnda aega sarnaselt lööduna nähtud. Meeskonnal ei edenenud mäng hoogate narvalaste vastu sugugi ja kujunes tihti mõtetuks läbisegamine tormamiseks. Väravavaht Martinson oli nõrgem mees väljal ja peale 2—3 värava, mis otsekohe tema liikumatuse tõttu tulid, jättis ta narvalaste veel palju rohkem võimalusi. Ta pani jalad tihti kokku ja pall pörkas sealt paar meetrit tagasi, mis igakord koomilise üllatusega esile tuli ja narvalastel pakutud võimalused suure ootamatuse tõttu tarvitamata jäid. Äärepoolkaitsejaid ei olnud Tervisel nagu olemaski. Edurivist veidi töökam oli vasakpoolne tiib.

Nii kinnitas Narva Võitleja, provintsi vanem 1. klassi meeskond, seekord oma paremusest Tervise üle, jättes provintsi tugevama jalgpallilinnana nime edasi Narvale. Võitleja meeskond oli võidu üle väga rõõmsas meeleolus. See oli neile nelja aasta jooksul, mil nad esivõistlustest osa võtvad, esimene võit pealinnas. Samuti tundsid nad headmeelt pealtvaatajaskonna sõbraliku ergutuse puhul.

Tervise meeskonnale on pühapäevane kaotus loodetavasti tarvilikuks õppetunniks, mis neid oma võimeid edaspidi ülehinnata ei peaks lubama ja treeningu jätkamisel revanshile virgutaks.

Võistlust juhtis O. Lövi, keda piirimeestena toetasid J. Hargel ja H. Räästas. Pealtvaatajaid oli rohkem kui eelmise päeva Sport — Kalevipoja matshil.

Spordi vaevarikas tee meistritiitli koju viimisel.

Jõulise mängu järel peatus võistlus Nõmme Kaljuga viigi 1:1 juures.

Peale Kalevipoegi oli teisipäeval Spordil vastaseks jälle üks läinudaastane 2. klassi meeskond — Nõmme Kalju. See matš peeti Kalevi väljal, mis oli heas seisukorras. Pealtvaatajaid 1000; vahekoht. O. Lövi.

Nõmme violettisärkides meeskond, kes oli tugevnenud Maurer 2 üleminekuga, kujunes tõeliseks kaliuks sinivalgetele. Algusest peale läks võistlus lahti jõulises tempos. Oli hingestatud hoogu, seda isearamis Kaljul. 21 min. oli kulunud,

kui Teimann läbitõrnavat Maureri karistusalas „lahkelt“ käe alt kinni pidas, kui oleks üks esivõistluste matsh mõni ringmäng. Selle teo järel-duseks ei saanud muud tulla, kui karistuslööki. Hea õnne juures löi selle Maurer vintpalliga täiuslikult värava parempoolse nurga soppi. Sport, kellele tasumine hädavajalik oli, hakkas närvitsema. Javorski kaebas Reinile, et Einmann „sugugi ei mängivat“. Värssti tormas Einmann seda tugevamalt ja nõudis forvarditelt, et need Kalju väravavahi kord ometi ühes palliga võrku ajaks. Tasumine tuli teise poolaja 19. minutil. Rein söötis Paalile, kes Gerassimovile palli edasi andis. Gerassimovi kahe kaitsja vahelt tehtud läbitõr-mamine ühes tubli löögiga vasakusse nurga oli võistluse kaunistus väravaks. Spordil oli kuidugi rohkem väravavõimalusi, millest aga edurivi kuigi suurt kapitaalile välja ei osanud taguda. Meele tuletada on Kihlefeldti ja Paali shansse. Palju soovida jättis Paal, kes — tema väljamängu kõrvalde jättes — vastasele palju hädahohtlik ei olnud. Tõdedat mängu Kalju väravast tegi jälle Ratnik, kes tõusmas meie paremate väravavahide sekka.

Mäng oli mõlemalt poolt jõuline ühes arvuka hulga nägimistega. Kalju meestest on selle poolest esile tõsta Niisevaldi.

Spordil näib läinudaastaste suuremate konkurentide Kalevi ja TJK puudumise peale vaatamata tänavune jaht meistri tiitli ja Saarepera karika järele kujunevat õige töö- ja vaevarikkaks. Hiljutise viigi järele Kalevipojaga müüd uus viik Kalju vastu. Ei saa ütelda, et Sport halvast vormis oleks, vaid ennem, et noored on tuntavalt edenenud. Kalevipoja mäng Spordi vastu oli tehniliselt küll paremavõimeline, kuid Kalju selle vastu oli jõuküllasem. Kalju meeskond püsis sama hoo juures algusest pea lõpuni. Mehed näitasid tublit kaitsetööd ja napsasid sagedalt palli bravuuriga Spordi viitvatavate „pallikunstnikkude“ eest.

Normaalage lõppes viigiga 1:1 ja olugi, et veel võrdlemisi valge oli, ei alustanud kohtunik lisapooltunniga. Spordi partisaanides tekitas see suurt kära, mille juures sihiks oli, et võistlust kohe katkatak „võiduka lõpuni“. Kohtunik aga kartis mängu jätkamisel pimeduse pealetulekut, nagu sarnane juhus oli esimesel Sport-Kalevipoja matshil O. Silberi juhtimisel ja talitas sellelt seisukohtalt.

Muu seas, selle võistlemise kohta „kuni tagajärjega“ võib tuua, et Inglismaal ka karikavõistlustes viigi puhul pikendust ei anta. Sama on ka Soome esivõistlustel. Lisaaiga määramise asemel on normaalsem kordamisvõistlus, millel meeskondadel lisaaiga pingutusliku väsimuse juures võisteld ei tule ja kaotus või võit ni; noateral ei seisa.

Sport 2 Pärnus.

5.—6. septembril külastas Spordi 2. meeskond Pärnu Vaprust ja Pärnu jalgpalli klubi. Esimesel päeval mängiti Vaprusega. Tagajärg saavutati esimesel poolajal — 3:0 ja sealjuures ei tahetud realiseerida Spordi heaks antud karistuslööki. Mängus oli suur ülekaal Spordil, kuna ka Vaprusel paar hädahohtlikku läbimurret ei puudunud. Väravaid löid: Kovit, Laasner ja P. Tamm. Vahekohtunik Ploom, PJK, rahuldav.

Teisel päeval oli vastaseks PJK. Mängiti pea kogu aeg PJK värava all, kust ka sagedad väravad järgnesid. Poolaeg 2:0, lõpuresultat 6:0. Mõningaid väravaid soodustas küll tugev vihmavalg, mis juba esimese poolaja lõpul sadama hakkas. Väravaid saavutasid: Karm 2, Laasner, Kovit, Silber ja Mesila. H. U.

Viljandi spordiring — Paide Järva-pojad 8:2.

13. sept. kohtasid Vilj. maak. gümn. pargis esimest korda Viljandi spordiringi ja Paide Järva-poegade esimesed meeskonnad. Viljandi spordiringis oli läbi viidud mitu muudatust meeskonnas. Tähtsam neist oli väravavahi L. Koppeli asemel vana veteraan O. Nahe esinemine. Meeskondade koosseisud olid järgmised: Viljandi spordiring (punakollase triibulistest särkides) — Nahe; Vuks — Schmidt; Hendrikson — Meerits — Talkk; Luts — Raudsepp — Koort — Saun — Väliaots; Järva-pojad (mustvalge triibulistest särkides) — Sendburg; Sauga — Aur; Steinberg — Kärt — Kost; Maurer — Kalberg — Oja — Lipand — Nuuma.

Mäng iseenesest oli võrdlemisi huvitav. Paremat mängu näitas Vilj. spordiringi vasakäär. Väravaid löödi Järva-poegadele 9., 17., 25., 27., 51., 61., 80. ja 83. minutil; sp.-ringile 6. ja 59. minutil. Mängiti vana ofsaidi määruse järgi. Vahekohtunikuna rahuldus täiesti Rubli, Tall. Sport. Publikut oli võistlusel „ametlikult“, s. t. piletitiga 200, kuid tegelikult jälgis mängu üle 400 inimese, kes aja taga oli. —srkqp—

Tennise edu saladustest.

Vincent Richards ja William T. Tilden, kaks suurimat maailma tenniseimestrit.

William Tilden ei ole mitte ainult ilma parim tennismängija, vaid ka väljapaistvam teadlane ja kirjanik oma ala kohta. Ta on seni juba tennise tehnika ja psühholoogia üle 7 eriraamatut kirjutanud. Viimane ja populaarsem tema töö on *The art of lawn tennis*, mis 5 aasta jooksul seitse trükki läbi läinud. Avaldame siinkohal tutvustamiseks peatüki tema väljapaistvast teosest ja püüame edaspidi seda suuremal määralgi teha, kui meie tennismängijad huvi selle vastu tunnevad.

Kontsentratsioon.

Tennist mängitakse eestkätt mõistusega. Ka suurepäraseimast reketikäsituse tehnikast maailmas ei jätku, kui juhtiv mõistus puudub. Selle laialivalgumiseks tennisevõistluses on mitmeid põhjusi. Tähtsaim neist on huvi kaotamine mängu kestes. Ühestki ei saa tennismängijat, kes ainult tahab mängus hõlpsat edu saavutada ja tõsist tööd mängu õppimiseks põlgab. Loobuge kohe tennisest, kui teie ei taha tööd teha! Võistluse tingimused, publiku müra või märgused võivad edasi erutada vilunud võistlejatki, mängides harjumatus ümbruses. Täieline kontsentratsioon oma ainele on ainus abinõu sellest pääsemiseks, ja mida kiiremini see oskus õpitakse, seda enam läheneb täiusele mängija. Huvitava näitena süvenemise puudusest mängijal, võin tuua juhtumuse Delaware'i tennise esivõistlustelt Ameerikas: Ma mängisin Joseph J. Armstrongi vastu. Esivõistlus peeti torreda golfivälja keskel asuval tennisplatstil. Kumbagil oli meil üks set võidetud, game'ide vahelkord 4—3 ja silmade vahelkord 40:30 minu heaks, kuna servis Armstrongil oli. Ta serveeris esimese palli valesi ja asus teisele katsele. Just momendil, kui ta tõstis hoovõtteks käe kõlas publikus valj ja terav ergutushüüd: „Edasi!“ Armstrong vaatas tahtmatult hüüdjate poole, serveeris palli outi ja game'i minule. Vahelkohtunik tegi publiku poole märkuse ja intsident oli läbi. Puudulik kontsentratsioon oli tähendanud aga ühe seti kaotuse.

Kindlaim tee mõistusega mängu juhtida, on iga setti, iga game'i setis, iga punkti game'is ja iga lööki punktis teostada täie mõistuse ja tähelepanu koondamisega. Set on lõpulikult tabatud ja ebaõnnestunud löökide konglomeraat, ja mees kes ei eksi, on kindel võitja.

Ma palun mind siiski mitte süüdistada „pallitagumise“ propageerimises. Ma usun, et mängijad suudavad löögil ikka igakord ülevaatlikuks jääda, et mäng ei muutu ainult punktide hankimiseks. Kunagi ei tohi teie kontsentratsioon tõusta nii kõrgele, et teie ei tea punktide seisu ja sellekohast mängu. Ma pooldan mõlemaid — punktide mängu ja game'ide mängu. Mu peanõue on aga, et tenniseplatsile ei tuldaks „valla-tamiseks“, vaid tõsiseks harjutuseks. — Vallatus on suurim edenemise vaenlane.

Lubage mind nüüd pöörduda kõigi pallimängude, tennise, golfi, cricketi, basepalli, polo või jalgpalli tähtsaima algtoe juure.

Pidage palli silmas!

Selle tõenduseks, kui tähtis on tähelepanelikult palli löömise momendil jälgida, toon mõned statistilised andmed.

85 punkti sajast on tennises eksitused ja ülejääk teenitud punktid. Mängu tasapinna tõusmisega langeb eksituste protsent, kuid kõrgeklassiliseski mängus on 60 punkti sajast eksitused ja 40 punkti muu. Vähem eksituste protsent tähendaks juba ülitenist.

Eksimise põhjused löömisel on mitmesugused. Esimene ja laialdasem neist on, et löömise juures ei peeta palli teravalt silmas. 80 protsenti eksitustest on tingitud sellest, et vaade pööratakse pallilt ära viimase 1/5 sekundi jooksul tema tulekul. Ülejäänud 20-st protsendist on 15 tingitud halvast jalgade tööst ja 5 halvast löögist.

Silm on väike ülesvõtteaparaat. Momentvõtete tegemisega on mõnigi amatöör-fotograaf meist vaeva näinud. Iga ühe esimene soov on ülesvõtte juures aru saada, kuidas seda teostada. Seda võib kahte viisi: kas tume liikuv objekt ja selge tagasein, või selge liikuv objekt ja tume tagasein. Mõlemad tekitavad mulje kiirusest, kuid ainult üks on neist hea ülesvõtte objektist enesest. Esimesel juhusel seatakse kamera fookus tagaseinale ja teisel, mis annab soovitava tagajärje, liikuvale objektile. Sama lugu on ka inimese silmaga. Mõlemad moodused annavad teatud efekti, kuid mitte selge tagasein ja liikuv objekt korraga, vaid ainult siis, kui see on jõudnud 10 jala kaugusele silmast. Perspektiiv on näilikut väga piiratud ja silm ei suuda küllalt kiirelt kohaneda distantsiga.

Tennispall on teie liikuv objekt, kuna väli, tribüünid, võrk ja teie vastasmängija moodustavad tagaseina. Teie tahate palli puhtalt lüüa, seepärast ei tohi teie pilku pöörata ühelegi kõrvalasjale, vaid kontsentreeruge palli võtmiseks silma fook-

kusse ja jälgige palli siis kuni löögi teostamiseni.

„Kuidas ma tean, kus mu vastane on, või kui kaugele ma pean lööma palli?“ küsib algaja.

Pange tähele: tennisplats on alati sama laiusega, võrk on sama kõrgusega ja sama suunaga teie poole, — nii puudub tarvidus vaadata iga moment, kas ta omal kohal on. Ainult maavärisemine võib seisukorda muuta. Teie vastane teeb oma seisukohas muutusi, sest ta on sunnitud teie poolt mängitavaid palle tagasi lööma. Tema seisukoha saab teada ilma vaatamatagi. Teie ei püüa ju teda tabada, vaid teda ainult eksitada. Seepärast pidage silmas ainult palli ja jätke vastane ta enda hooleks.

Kogemused on näidanud, et kui tennis-pall tulles punkt A-st punkt B-sse, mängija seisul punkt B-s, ja mängija hoiab palli silmas kogu selle lennu,

A 1 2 3 4 B

tema shans hea tagasitõrje tegemiseks on viis korda suurem juhusest, kui ta pöörab silmad pallist 4-ja juures, ehk 1/5-ku palli lennu järel. Samal kombel on see kümme korda suurem, kui vaade saaks pöördunud pallist 3-e juures, ehk 1/3-ku lennu järel. Milleks siis tarbetult suurendada oma eksimise võimalust viie- või kümnekordselt?

Keskpärase mängija jälgib palli kuni 4-ni ja hakkab siis harilikult oma vastast vaatama, kuhu palli lüüa. Nii pöörab mängija silmad pallilt just kõige tähtsamal momendil ja ei näe enam seda jälle, kui löök on tehtud. Tuule mõju palli lennule või halb palli kurve arvestamine on samuti viga. Kuid pidage meeles, et 85 protsenti tennise punktidest on eksitused, — milleks siis nii suurelt riskeerida?

On veel teisigi põhjusi, miks lakkamatu palli jälgimine on suureks abiks mängijale. See paelub mängija tähelepanu nimelt sedavõrd, et välised sündmused mängija peale mõju ei pääse avaldama. Liigutused galeriil jäävad tähele panemata, samuti koerad, pallipoisid jne. Õppides kasutama lakkamatu jälgimise tähtsust, leidsin ma, et miski mind ei suuda segada eriti teravalt kolme aasta eest Ameerika esivõistlustel, mängides T. R. Pelli vastu. Üks ülesvõtja oli kuidagi lipsanud korrapidajatest tähelepanematult meie outiliini ääre ja rahulikult seal koha võtnud põnevama momendi näpsamiseks. Pelli oli püüdnud mu terava tagasikätt löögi (backhand) ja ma tormasin kiireima tempoga tulevale pallile vastu. Ma sirutasin vägeva draivi andmiseks, mis vist tõenäolikt oleks üle otsajoone lennanud, kui ma korraga ei oleks kuulnud otse oma alj fotokamera plõksumist. Samal momendil veeresid tennismängija, ajalehemees ja aparaat ühise kerana tenniseväljale. Ajalehemees oli saanud siiski õnnestunud moment-ülesvõtte vigastatud jala kõrval, mina sain haiget käest ja vihasin. Sellest on tingitud, et ma heameelega ei salli ajalehemehi oma läheduses matshi ajal, — kuid soovitan teile veel kord sellegipeale vaatamata lakkamatult palli silmas pidada.

— Tennises võitis India Davis-Cup'i meeskond Ungari üle 5:3, Hollandi Inglit 8:4 ja Prantsuse teine garnituur Belgia 21:3.

Tartu Kalevi rahvusvahelised.

Võistlusi takistas suuremal määral vihm, mille tõttu esimesel võistluspäeval ainult 3000 mtr. suudeti sooritada, kuna pühapäeval selle eest võistlusi tuli niihästi enne- kui pealelõunat pidada.

Võistluste rahvusvahelist maiku hoidis alal lätlane Motmillers, kes ka kahe võiduga koju tagasi sõitis ja praegu meie pikamaajooksjate hulgas väljaspool konkurentsi seisab. Teistest kodumaa linnadest väljaspool Tartut oli ilmunud ainult 5 meest. Vähese võistlejate arvu peale vaatamata oli teine võistluspäev üks ilusamatest sügisel ja oleks võinud tugevama konkurentsi puhul nii mõnegi rekordi murunemiseni viia (110 mtr. tõkkeid, ketas).

Nimetada tuleb, et Tartu sportlased ikka rõõmustavalt edasi sammuvad. eestkätt Feldmann, kes käesoleval võistlusel näitas ligi 13 mtr. kuuli ja 41,82 kekast! Ka Rahn oli tõkkejooksus vormis, Eesti rekordi purustamine ebaõnnestus ühe tõkke mahaajamise tõttu. Uus jooksutäht on meil Rützel, kes haruldast visadust näitas heitluses Motmillersiga. Suurelt on tal paranenud stiil, kehahoidmine ja samm on kindlamaks läinud. „Lendav tapalane“ Laurson pidi kibedalt nii 3000 kui ka 5000 meetris kolmandate kohtadega leppima — kuid vahel on ka õpetus hädatarvilik. Must, väle narvalane, oli 400 mtr-is hea, kuid 100 mtr-is kindlusetu. Tiisfeldti tagajärjed vastavad tema võimistele, kuid 3000 mtr. jooks näitas, et temal tuleb loobuda pikast maast. Odaviskes peab tunnustama Tartu Laursoni paremust meie tänavuste viskajate keskel — sel mehel on vaimustust ja elavat huvi asja vastu.

Võõrastava mulje jätab asjaolu, et osa Tartu sportlasi kaasa ei tee, kui neil ette arvata on, et nad auhinnaile ei pääse. Nii näeb suuremaid tuusasid koolinoorsoo võistlustel tosinat numbreid rabavat, sest auhind on kindel, kuid nüüd olid olümpia teatejooksus, näit. väljavaated teistsugused terve Tartu linn, meie kergejõusti-

ku selgroog, ei saanud meeskonda välja panna — kõik jooksjad olid invaliidid.

Lõpuks peab veel puudutama võistluste korraldust, mis halva mulje jättis ja 4. koolinoorsoo olümpiaadi meele tuletas, kus täielik saamatus ja peataolek valitses. Nii näit. oli 3000 mtr. jooksus ajavõtjatel ainult 2 kella, kuna ometigi Eesti rekord hädaohus oli! Edasi oli 100 mtr-is 6 võistlejat, kuid siiski korraldati neile eeljooks, kusjuures lõpujooksus jälle need 6 figurerisid (sic!). 1000 mtr. jooksus hüüti võistlejad kiirelt starti, kuid seal tuli neil jooksu alguseni pool tundi oodata. Ehk paraneb aegamööda asi!

Pealtvaatajaid oli võistlustel rohkesti, ka muusika eest oli hoolt kantud, mis soovitatavaks lohutuseks pikkadel vahelaegadel.

Võistluste tehnilised tagajärjed:

100 mtr. — 1. Rahn, Ak. sp. kl., 11,6; 2. Tiisfeldt, Kalev, 11,6; 3. Kistsing, Tartu Kalev, 1/2 mtr. järel.

400 mtr. — 1. Tiisfeldt 53,7; 2. Must, Narva Kalev, 55,8; 3. Antson, Tartu Kalev, 56,6.

1000 mtr. — 1. Tiisfeldt 2.45,8; 2. Antson 2.47,3; 3. Laas, Tartu Kalev, 90 mtr. järel.

3000 mtr. — 1. Motmillers, Läti, 9.19,5; 2. Rützel, Tartu Kalev, 9.25,4; 3. Laurson, Kalev, 70 mtr. järel.

5000 mtr. — 1. Motmillers 16.08,0; 2. Rützel 16.25,4; 3. Laurson 16.46,5.

4 x 100 mtr. — 1. Akad. sp. klubi 46,9 (Pillikse, Viin, Laabent, Rahn); 2. Tallinna ja Narva Kalevi koondatud 48,1 (Tiisfeldt, Kraamann, Ütt, Must).

110 mtr. tõkkeid — 1. Rahn 16,7; 2. Steinberg 17,6; 3. Pillikse 18,7.

Kaugus — 1. Rahn 6,45; 2. Ivask, Tartu Kalev, 6,09; 3. Laabent 5,92.

Kõrgus — 1. Steinberg, Tartu Kalev, 1,65; 2. Ütt, Narva Kalev, 1,60; 3. Rahn 1,60.

Teivas — 1. Rahn 2,90; 2. Koort, Ak. sp. kl., 2,90; 3. Pillikse 2,80.

Kolmik — 1. Rahn 12,83; 2. Mark, Ak. sp. kl., 12,43; 3. Ütt 12,38.

Kuul — 1. Feldmann, Ak. sp. kl., 12,95; 2. Ivask 12,21; 3. Laurson, Tartu Kalev, 11,77.

Ketas — 1. Feldmann 41,82; 2. Ivask 38,45; 3. Rahn 34,39.

Oda — 1. Laurson 54,44; 2. Anton, Tartu Kalev, 42,29; 3. Ütt 41,93.

J. T.-dt.

Paul Martin, Shveitsi suurjooksja, Peltzeri ja Stallardi kõrval parim eurooplane keskmaadel. Neil päevil diskvalifitseeris Shveitsi spordiliit Martini selle eest, et ta maavõistlusest Saksa vastu loobus ja Ameerikasse sõitis.

Rahvusvahelistel Düsseldorfis,

millest ameeriklased osa võtsid, oli suur menu. Pealtvaatajaid oli kogunud 12.000. Peahuvi oli koondatud Stevenson-Peltzeri kohtamisele 500 mtr-is. Võitis dr. Peltzer kindlalt ajaga 1.05,3, mis uus Saksa rekord. Uue rekordi seadis veel Wachsmuth 7500 mtr-is 23.45,6 (end. Bedarff 23.54,4). Pinevusega oodatud tõkkejooksu duell Trossbach-Riley jäi pidamata, kuna Riley vigastus oli.

Muud tagajärjed: 100 mtr. Houben 10,6; 200 mtr. Schüller 22,2; 1000 mtr. Dodge, Am., 2.34,6; tõkkeid Trossbach 15,0; kaugus Jones, Am., 7,18; teivas Jones 3,75; kuul ja ketas Schwarze, Am., 14,31 ja 41,90; oda Hofmeister 56,97; kõrgus Osborne Am., 1,95.

Saksa maratoni, kümnevõistluse ja naiste esivõistlused

peeti 6. sept. Leipzgis. Maratoni võitis Hempel, S. C. Charlottenburg, 42.200 meetri kohta ajaga 2.48.25,5. See oli Hoppelile ka kolmas maratoni-võit. Teiseks tuli Pohl, kes võitias 600 mtr. maha jäi.

10-võistluse võitis Holz 6238.045 punktiga järgmiste tagajärgede juures: 100 mtr. — 11,9; kaugus 6,72; kuul — 11,69; kõrgus — 1,68; 400 mtr. — 55,1; tõkkeid — 17,7; ketas 33,23; teivas 3,03; oda 44,31; 1500 — 5. 32,8.

Naiste võistluste tagajärjed: 100 mtr. Gütschov 12,8; kõrgus v. Bredov 1,45; kaugus Aschenbacher 5,10; oda Rieve 28,92; ketas Reutter 25,65; kuul Henoch 10,91.

— Järgmine üleilmne üliõpilaste olümpiaad on Kopenhaagenis peetud rahvusvah. üliõpilaste liidu kongressil otsustatud anda Itaalia korraldada. Olümpiaad peetakse Roomas 1926. a. 10.—26. septembrini. Mängud peetakse Itaalia kuninga ja Mussolini patronaashi all. Toetusena mängude korraldamiseks on Itaalia valitsus määranud 7 miljoni liiri (100 miljoni m. ümber). Itaalia üliõpilaste olümpiakomitee loodab koguda kokku 15 miljoni liiri.

Pärnu Tervise

rahvuslised võistlused andsid järgmisi tagajärgi: 100 mtr. eeljooksud — Saulmann, Sport, 11,7; Rahn, akad. sp.-kl., 11,7; Teinburg, Pärnu Tervis, 11,8; Meimer, Pärnu Tervis, 11,8.

100 mtr. lõpujooks — 1. Saulmann 11,8; 2. Teinburg 11,8; 3. Meimer 1 mtr. järel.

300 mtr. — 1. Saulmann 37,8 (uus Eesti rekord); 2. Rahn 38,0; 3. Teinburg 38,1; 4. V. Puust, Pärnu Tervis, 39,7.

5000 mtr. — 1. Jaanus, Pärnu Tervis, 16.51,3; 2. J. Pulk, Vaprus, 17.51,2.

800 + 400 + 200 + 200 mtr. — Pärnu Tervis 4.08,6 (uus maak. rek.); 2. Vaprus 4.20,0.

110 mtr. tõkkejooks — 1. Kõvamees, Mõisaküla t. sp. üh., 21,1; 2. Tamm, Tervis, 22,1; 3. Valk, Tervis, 22,2.

E. Tammann, kes teivashüppes maakonna rekordi 3.36 püstitas, tahtis seda ka tõkkejooksus teha, kuid katkestas jooksu ühe tõkke mahaajamisel.

Kaugus — 1. Rahn 6,37; 2. Kõvamees 5,77; 3. Holter, Vaprus, 5,62,5.

Kuul — 1. Rahn 10,70; 2. Miil, Tori Kalev, 10,60; 3. Tamm 10,46.

Oda — 1. Meimer 51,24; 2. Miil 44,66; 3. Kõvamees 43,43.

Raskus 12,5 kg. — 1. Tamm 13,80; 2. Meimer 12,75; 3. Miil 12,72.

Suured saavutused Budapestis.

Rahvusvahelistel 6. sept. Budapestis püstitati 2 uut Ungari rekordi: Barsi jooksis 800 mtr. 1.54,3 ja Fluck 100 mtr. 10,6. Prantslane Baraton, kes 800 mtr.-is teiseks tuli, näitas ka head aega 1.55,5, mis ainult üheksa nendiku sek. võrra

järel Wiriathi Prantsuse rekordist.

Cator, Haiti, kindlustas kaugushüppes oma nime kuulsust; ta parim hüpe mõõdeti 7,53.

3000 mtr. võitis prantslane Norland 9.01,6. Kettaheitel oli Egri tagajärg 42,87.

65.22 oda

viskas Stockholmis ilmemeister Gunnar Lindström Teine oli Blomqvist 61,81. Bylehn jooksis 500 mtr. 1.04,8 ja Eklöf 3000 mtr. 8.53,5. Kõrgust hüppas Karlsson 1,85 ja ketast heitis Lünning 42,39.

Rahvusvahelistel Pariisis,

mis peeti 6. sept. Pershingi staadionis 5.000 pealtvaataja ees, saavutati kenasid tagajärgi.

100 mtr. võitis Théard, Haiti, ajaga 10,8; inglase Gill jäi rinna võrra maha; kolmas oli René Mourlon, 1/2 mtr. järel. 150 mtr.-is püstitas Cerbonney uue Pr. rekordi ajaga 16,2. Veel mõned meetrid enne finiši juhtis André Mourlon, kuid siis nägi ta oma ees punast diski, mida ta finišiks pidas ja jooksu lõpetas. Nii tuli, et Cerbonney, kes selle eksituse ohvrriks ei langenud, rekordi püstitas, kuna Mourlon, kes mõne sendi maha jäi, küll parem oli.

400 mtr. võitis Cerbonney ajaga 50,2 Teneveau üle, kelle aeg oli 50,8.

Suure 1000 meetri jooksu võitis väljaspoolne Decaux toreda ajaga 2.32,8. Nimekatest meestest jäi Bontemps teiseks, kaks meetrit maas olles, kuna Wiriath pooltel maal katkestas. 3000 mtr. võitis Guillemot ajaga 8.51,6; teine oli Dolqués, 2 mtr. järel.

Teised tagajärjed: 110 mtr. tõkkeid Sempé 15,4; ketas Paoli 39,44; teivas Duthil 3,55; kõrgus Sabatier 1,83; kuul Paoli 13,16.

Seltsidevaheline tennise esivõistlus.

Kindel võitja Kalev.

Prantsuse sharsh Paolino.

Paolino teel Euroopa meistri tiitli poole.

Ta lõi Bilbaos Phil Scotti 6. roundil k.-o.

6. sept. peeti Bilbaos Euroopa viimase aja suurem poksimatsh raskekaallaste Phil Scotti, inglise, ja Paolino Eztuduni, Hispaania, vahel. Paolinole, Hispaania puurajajale, oli Phil Scotti raskemaks ta senistest vastastest. Paolino on võrdlemisi noor poksiija, ta debüüdid nõõringis ulatavad tagasi ainult 2 aastat. Üheteistkümnest matshist, mida Paolino 1924. a. pidas, võitis ta üheksa k.-o. läbi. Ta võitis inglase Townley sensatsioonilise knock-out'iga 1. roundil ja lõi Frank Goddard'i, inglise kõigi kaalude meistri, 6. roundil. Kaks punktikaotust sai ta mõlemad austraalselt Georges Cook'ilt.

Phil Scott näis enne matshi Paolinoga olevat võrdne vähemalt Cook'ile. Scotti poksis pikemat aega, kuna ta oma esimesed matshid pidas 1918. a. Muuseas võitis Scott 15 roundi järele punktidega Cook'i. See oli umbes samal ajal, mil Cook võitis Paolino üle. Phil Scott on momendil parim inglise raskekaallane. Enne matshi Paolinoga pidas ta Inglismaal ühe nädala jooksul kolm matshi, mis kõik võitis: Jack Stanley (k.-o. läbi 1. roundil); Tom Berry, inglise poolraskek. meistri ja Gipsy Danielsi punktidega. Peale selle on Scott kaks viigimatshi pidanud Hollandi meistri Van der Veeriga ja löönud punktidega belglase Humbeeki ja Saksa meistri Samson Körneri.

Paolino Bilbao-matshil Scotti vastu oli 12.000 pealtvaatajat. Võitlus peeti Bilbao härjavõitluse areenil — Plaza de toros'il. Märkimisväärne on, et ükski naine ei tulnud matshile.

1. roundil otsis Scotti orvettiüri võitluseks distantsilt, kuid Paolino läks lähedamaa võitluse peale. Mõlemalt poolt oli lööke arvukalt. 2. roundil oli paremus Scottil, kes jõudis vastast endast eemal hoida. 3. roundil tuli ette palju klintshe ja võis märgata, et Scott kannatas hispaanlase löökide all. 4. roundil puudus Paolinol ainult veidi suurejoelise swingi märki tabamisest, mis Scotti oleks väljalugemisele viinud. 5. roundil puudus tähelepanuväärne. 6. roundil töötas Paolino kestva infightinguga. Ühest klintshist väljatulekul andis Paolino tugeva solarplexus löögi, mis Scotti põrandale viis. Valitses religioosne vaikus kui kohunikuna tegutsev Georger Carpentier sekundeid luges. „Out“ tuli enne, kui Scott jõudis märkusele tulla. Nii võitis Paolino 6. roundil k.-o. läbi.

Paolino välja kutsunud Spalla.

Paolino, Hispaania meister, on rahvusvah. poksiiliidu kaudu välja kutsunud võitluseks Euroopa meistri tiitli peale selle praeguse kaitsia itaallase Erminio Spalla. Matshi pidamise tähtsaks on liidu poolt määratud hiljemalt 3. oktoober.

Breitensträter uuesti Saksa poksimeister.

Suur poksimatsh Saksa raskekaalu poksimestri tiitli peale peeti Berliinis 11. sept. Tiitli kaitsjaks oli Samson Körner, väljakutsujaks endine meister Breitensträter. Pealtvaatajaid oli 15.000. See oli üks tusedam ja verisem võitlus, mida Berliin näinud. Harva on suurema visaduse ja andumusega võideldud. Breitensträter oli tuntavalt paremas

Tennisespordi sügishooaja jumekamaks sündmuseks kujunes meil seltsidevaheline esivõistlus, mis 6. ja 13. septembril tennisliidu korraldusel peeti. Võistlused peeti kahes klassis, kusjuures iga selts pani välja 4 mees- ja naismängijat, kusjuures mängude arvuks oli 11.

B klassis kestavad praegu veel võistlused, kuna A klassis läinud pühapäeval lõpuvõistlus Kalevi ja Eestimaa tennisklubi vahel peeti ja Kalevi ülekaalukaks võitjaks tõi.

Esimese kohtamisena esivõistluse tsükli oli võistlus Kalevi ja Tallinna tennis-hokkeyklubi vahel 6. septembril. Kalev esitas koosseisu: Irad Hiiop, Kleinberg, Lasn, Pukk, prl. Redlich ja pr. Stamm, tennis-hokkeyklubi vastavalt J. Paulson, Tammann, Ottens, N. Paulson, pr. Paulson ja prl. Orgusaar.

Vihmaste ilmade tõttu peeti 11-st mängust ainult 7, kusjuures aga Kalev juba tarvilise ülekaalu saavutas. Väljapaistvama saavutusena on nimetada Hiiopi võitu Eesti meistri J. Paulsoni üle 4—6, 6—4, 6—2. Paulson on nähtavasti oma tasapinnale püüsinud jäänud, kuna vastupidavus isegi kahanenud on. Hiiop sellevastu oli oma parimas vormis. Ta lõi Paulsoni positsioonist välja oma lühikeste, teravate löökidega ja võttis omakord kiire liikumisega hästi vastu Paulsoni tugevad pallid, mis viimasele üllatusena tundusid ja selle mängulusti veelgi halvasid.

Tähelepanu väärib ka Puki ladus võit N. Paulsoni üle. Pukk on noor jõud, kes esimeses klassis tagavaramõhuga kaasa mängis ja lubavalt esines. Jalatöö vajab tal süstematiseerimist, ka on soovitatav tal rohketest löökilöökidest enam draivide peale üle minna.

Tugev võistlus oli naiste paarismängus Redlich, Stamm — Paulson, Orgusaar. Kombinatsioon Paulson-Orgusaar on meil väga tugev, kuna eriti prl. Orgusaar omab tusedat võrgumängu ja kindlat servist. Siiski suutsid Redlich-Stamm pineva

võistluse järele 4—6, 8—6, 6—4 võitjaks tulla.

Lõpuvõistlust Kalevi ja Eestimaa tennisklubi vahel oodati tennise-ringkondades ärevusega. Jõud olid täielikult võrdsed. Kuigi Kalevi noored mängijad on viimase ajal tugevalt edenenud, ei olnud tema väljavaated sugugi roosilised. Esimesed mängud ebaõnnestusid isegi täielikult ja Kalev kaotas 3 mängu üksteise järel. Murrangu edu poole tõi naiste paarismäng prl. Redlich, pr. Stamm — pr. Hesse, prl. Berg. Hesse—Berg olid esimese seti võitnud 6:4 ja jõudsid teises setis kolm korda match ball'ini, kuid vastase sitke vastupanu väsitas nad lõpuks ja set läks Redlich-Stammele 12—10. Kolmas set oli viimastele kindel saak 6—1. Prl. Redlich mängis tähelepanuväärselt kindlalt ja tugevasti, kuna pr. Stamm võrgu juures hästi kombineeris.

Pr. Hesse, Eesti naismeister, tuli läinud nädalal ka Läti avalikul esivõistlusel Riias meistriks, võites oma tugevamat vastast prl. Jensenit ülekaalukalt. Võimalik, et pr. Hesse juures seekord reisiväsimus ennast tunda andis, kuna ta prl. Redlich'i vastu võrdlemisi nõrgalt esines ja 2—6, 2—6 kaotas.

Meesmängijatest oli tugevam partii Hiiop-Lorenzonil. Esimese seti võitis Hiiop 6-3, teises oli kord juba seisukord tema heaks 5-3 ja viimases game'is 40 silma, kuid siis tegi Lorenzon suurejoonelise lõpusurdi ja lõpetas seti oma kasuks 8-6. Kolmandal setil andis Lorenzoni juures tunda end vastupidavuse nappus ja see lõppes Hiiopi heaks 6-4.

Kalevi koosseis oli sama, mis eelmisel pühapäeval, kuna Eestimaa tennisklubi esitasid Irad Lorenzon, Turmann, Hesse ja Veimarn.

Kalevi tuli seega teenitult seltsidevaheliseks meistriks, omandades Tallinna tennis-hokkeyklubi vastu võidu 6—1 ja Eestimaa tennisklubi vastu 7—4.

vormis, kui varemalt. 5. roundil sai Breitensträter Samsonilt peaga silma peale, mis suure verejooksu tekitas. 7. roundil põmmutab Breitensträter oma kuulsa paremakäe sirgelöögi ja Samson on üheksan; põrandal. 8. roundil on Samson uuesti maas üheksani. Hinnus võitlus aga kestab. 12. roundil on Breitensträter oma korda kahekümnepõrandal ja 15-ndal uuesti. Võitluse tulemus seisib kogu aeg noateral. Tagajärjena kuulutati Breitensträter; punktivõit, kuna see oli kahe kohtuniku otsuseks, kolmas aga oma sedelile viigi oli märkinud.

Prantsusmaa Davis-Cup'i finalist.

Prantsusmaa on oma suurte mängijate Borotra ja Lacoste'i läbi seni olnud võidukas ja pääsenud maailma suurima tennistrofee — Davis-Cup'i finaali.

Finaali pääsis Prantsusmaa järgmiste võitudega: Ungari üle 4:1; Itaaliat 5:0, Inglit 4:0; Hollandit 3:0 ja nüüd viimati Austraalia üle 3:2.

Finaalis seisab Prantsuse vastu Ameerika, kes karikat valdab vahetult 1920. a. saadik. See on esimest korda, mil ühel kontinendimaal on õnnestunud pääseda selle trofee finaali. Nüüdse Prantsuse võidu suureks põhjustajaks Austraalia üle oli eestkätt Borotra, ks mõlemad üksikmängud võitis ja paarismängus erakordselt edukas oli. Võistlusel Austraalia vastu omandas esimesel päeval kumbki maa ühe võidu. Lacoste sai suure vormis mängivalt Pattersonilt, Austraalia, liitua 6:3, 6:1, 6:2, mida ei oodatud. Selle vastu võitis Borotra Andersoni üle raske võitluse järel 6:4, 6:3, 8:6. Teisel päeval saavutas Prantsuse paar

Lacoste — Borotra vastupidi ootustele võidu Austraalia kombinatsiooni Hawkes — Pattersoni üle 6:4, 3:6, 6:4, 1:6, 8:6. Selle juures oli neljandal setil vahejuhtumine, mil Pattersoni poolt löödud pall Borotrat sarnase hooga tabas, et Borotra knock-out' oli. Neljas set läks siis prantslastele ka kaduma 1:6, kuid viiendal võitsid prantslased visa heitluse järel. Kolmandal päeval otsustas võistluse Borotra — Pattersoni matsh, mille eelmine võitis 4:6, 6:4, 6:1, 6:3. Viies matshist oli sellega Prantsusel võidetud 3 Austraalia ühe vastu. Selle tõttu loobus ka Lacoste võistlusest Andersonile.

Häid ujumissaavutusi

näidati Viipurin Uimaseura võistlustel: 50 mtr. vabalt — G. Wasastjerna 29.6; 100 mtr. vabalt — H. Salmi 1.09.1; 200 mtr. rinnuli — A. Aaltomen 3.02.1; 50 mtr. vabalt naistele — L. Lehmus 38.0; 100 mtr. vabalt naistele — L. Lehmus 1.28.9; 100 mtr. rinnuli naistele — L. Lehmus 1.33.8 (uus Soome rekord).

— Otto Kemmerich, Rootsi, on ilma saatjateta ainult käeuuri ja kompassiga varustatult, ujunud Fehmarni saarelt Varnemündesse. Selle 60 km. ümber pika maa ujus Kemmerich 22 tunniga.

— Ujumisvõistluse „läbi Pariisi“, mis on Prantsuse ujumise pikamaa esivõistluseks, võitis Rebe y r o l. Ta ujus 8 km. pika võistlusmaa 1.31.28.

— Idrottsbladet ilmus Soome-Rootsi maavõistluse puhul 40.000 eksemplaaris. Pühapäevase võistluse kirjeldused ja ülesvõtted ilmusid juba esmaspäeval Stokholmis. Post toimetati üle lahe Idrottsbladet'i erilennukiga.

Tallinna ringkonna karikavõistlused.

ÜENÜTO — Võitleja 1:1.

Kahetunniline heitlus viiki purustamata.

9. sept. peetud matshis (Kalevi väljal seisis senise meistri Võitleja vastu viimase ajaga eriti kogenenud ÜENÜTO. Pealtvaatatajaid 300 ümber. Vahekohtunik O. Lõvi. Võistluses näitas ÜENÜTO eriti hingesetatud mängu, mis kulminatsioonile tõusis peale viiki, kuna Võitleja uuendatud garnituuris ja seega veel kokkuharjumatu esinedes oma hooaja nõrgemat mängu esitas. Siiski oli ta kaitsepaar ja keskpoolkaitsja kandvamaks osaks meeskonnas, kuna edurivi üleliigsele driblingule kaldudes kõik võidushansid ära magas. Noorsoolastest torkas silma samuti väike valgepealine kaitsepaar ja toorevõitu kesk-tormaja.

Võistlust valdas teise poolaja (keskpai-gani) Võitleja, kuid mängu tasakaalustusel noorsoolaste poolt rauges ta ülekaal, lubades vastaseid kardefavatele pealetungi-hüütele, millest toibus alles lõpu eel. Norma-alaja lõppedes lisaajaga jätkunud män-gus oli Võitleja jälle peremees. Võistluste lõpetas vahekohtunik peale 130-minutilist heitlust põimeduse tõttu. Väravaid, Võitle-ja poolt 35. ja ÜENÜTO-lt 69. min., saavu-tati mõlemad kesktormajatelt. Nurgalöö-gid 9:8 (3:3) noorsoolaste heaks.

Olümpia — Floora 2:0.

Poolfinaal tõi uueks favoriidiks Olümpia.

Laupäevane heitlus Olümpia ja Floora vahel Spordi väljal kujunes tsükli esime-seks poolfinaaliks. Liit näitas jällegi „hu-vi“ asja vastu sellega, et juba teistkordselt tsüklis heaks ei arvanud vahekohtunikku läkitada, kelle aset siis Bersin, Sport, täitis.

Võistlus ise kaotas palju oma väärtu-sed mudase ja libeda maapinna tõttu. Mängu alustas Olümpia puudulikus koos-seisus ja ülekaal kaldus kogu võistluseks Floorale, mida iseloomustasid nurgalöögid tõsina võrra viimase eduks. Olümpia omas siiski jõurikkamat materjali eduri-vis ja silmapaistvad olid heaspurdilised ääretormajad, mis ka mängu otsustasid. Nii sündiski võib olla üllatusena, et Floo-ra, keda ju karikavõistluste favoriidiks peeti, 23. min. oma võrgust 1:0 leidis ja 27. min. juba 2:0, mõlemad Olümpia va-saktiiva tööst. 33. min. pakuti Floorale väravavõimalus penalty näol, mis ka jäigi ainult võimaluseks. Teisel poolajal domi-neeris Floora veel tuntavamalt, aga Olümpia läbimurdest puudutas pall juba Floora väravajoon. Lõpuseisuga 2:0 Olümpia eduks, võitjuti Floora tsüklist välja.

Olümpia jõuline meeskond, kes selle võiduga favoriidiks tõusis, lubab ka finaa-lis üllatuse pakkuda. Ühte soovitaksime, et nende mängijad vähemalt jalgpallväl-jal hoiduksid nilbedest hüüetest.

Soome esivõistlustel

võitis Viiburis sealne Sudet läinudaastase meistri Turu IFK üle 3:0 (1:0) ja Vaasa Turu Palloseura Vaasa Palloseura üle 14:2 (7:2). Reedel peeti esimene poolfinaal, millel kohtasid KIF ja HIK. Kiffen näib ka tänava saavat komistuskiviks HIK-le, kes seekord mängis ilma Ek-löfita. Poolaeg lõppes 1:1. Teisel poolaja oli HIK-l veel suurem ülekaal mängus, mis ka suurt midagi kasu ei annud. Koguni selle vastu Kiffen oli see, kes ofsaidist pääsis juhtimisele 2:1. HIK-l õnnestus tasuda ja võistlus lõppes viigiga 2:2. Vahekohtunikuna oli G. Löfgren nõrk. Pühapäeval võitis Turu Palloseura Viibur; Su-

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Tünn.

Nr. 30 (36). 17. septembril 1925. a.

Eesti meistervõistlus.

Matsh Rinne — Tünn.

Seis 1:1.

Matsh algas pühapäeval, 6. sept. kell 8 õhtul TEMS-is. Loosiga sai Tünn valged omale. Mäng arenes Rinne mõningate positsiooniliste vääratuste tõttu valgele kasulikult. Valge võis oma survet vastase mahajäänud d-etturi peale aina kõven-dada. Vabastumiskatse tulemus, mille must ette võttis, oli lõpumäng, milles valgel oda ja kaks etturi van kri vastu.

Teisipäeval, 8. sept. jätkati mängu. Eesti meis-ter tuli mõttega, et kaotada ja andiski 40, käi-gul alla.

Neljapäeval, 10. sept. algas teine mäng. Rinne (valge) algas 1. e2—e4, mille peale Tünn c7—c5 vastas. Keskmängu algul saavutas Rinne mängu paremuse, omades 2 oda ja vaba d-joone, mille ta kolmekordse tule alla võttis, surudes vastast umbkotti. Vabastamiseks andis must esiteks van kri oda ja etturi eest, pärastpoole veel — ratsu kahe etturi eest. Mäng jäi pooleli seisus, milles valgel van kri 3 musta etturi vastu; kuid valgel oli paljastatud kuningas, mis hea siht musta lipule. Kokkuvõttes olid valgel paremad lootud.

Pühapäeval, 13. sept., lõpetati teine mäng. Tünn katsus vaba h-etturiga läbi tungida, Rinne pareeris mõjuvalt selle ähvarduse, võites veel 2 etturi ja oda. Must tulistas veel nii kaua, kui võimalik, valget kuningat, kuni see oma lipu keha taga rahuliku sadama leidis. Viimase lootuse sä-deme kustutas lippude vahetus, mille paratama-tust ette nähes, Tünn 52. käigul alla andis.

Seisu 1:1 juures algas teisipäeval, 15. sept. 3. mäng.

Matshi mängupäevad on pühapäev, teisipäev ja neljapäev. Võidab see, kes esimesena saavu-tab 6 võitu, kusjuures viike ei arvestata. Ka mitteilukmetel on võimalik matshi käiku jälgida. Pealtvaatajatele hõlbustusena korratakse iga käik suurel (1 ruutm.) demonstratsiooni laual, mida seni Eestis pole tehtud.

Matshis TEMS — Turu on tehtud järgmised käigud:

Mäng nr. 1.	Mäng nr. 2.
12. ... R a5—c4	10. L d1 : d8+ R c6 : d8
13. R e5 : c4 d5 : c4	11. R b1—d2 O c8—a6
14. L d3—d2 O d7—c6	22. f2—f4 R d8—c6
15. f2—f3	

deti üle teenitult 4:3 (2:2). Sellega on Turu Palloseura üheks finalistiks.

Leedu esivõistlused.

Kovas tuleb meistriks.

Kaunasest, 14. sept. Laupäeval peetud võistlus Leedu esivõistluste tsüklis andis Kovas'ele, praegusele meistri-le, võidu Makkabi üle 3:0. Selle võiduga kindlustas Kovas omale ka tänavuseks meistri koha. Pühapäeval võitis KSK LFLS-i 3:1 (1:0). J. Holmann.

Hollandi — Belgia

maavõistlus Antwerpenis 6. sept. lõppes viigiga 1:1. Hollandi oli esitanud oma noortest mängi-jatest koosneva meeskonna, kes hästi esines.

Hakoah löödüd Austria esivõist-lustel.

Austria meistrivõistluste teine mängupäev 6. sept. andis sensatsioonilisi tulemusi. Suurem neist oli Vienna üleolev võit Hakoahi üle 4:1 (2:1). Üllatus oli seda suurem, et Hakoahi momendil hin-mati teistest Viini meeskondadest tuntavalt pare-maks. Algul sai Hakoah oma heaks karistuslöögi, mille Ostriczek pidas. Mjnut hiljem (7. min.) mur-dis Uridil Hakoahi kaitset läbi ja saavutas tüü-bilise „Uridil-värava“. 33. min. tasus selle Hess Vienna poolt tehtud tagasimängul. 39. min. saab Vienna samal viisil tagasimängust väravavahile 2:1 oma heaks. Teisel poolajal saab Hakoah oma heaks veel ühe karistuslöögi, mille Häusler latti lõi. Sellest peale oli Hakoah ka moraalselt löödüd. Gschveidl ja veel Uridil tõstsid Vienna võidu 4:1 peale. Pealtv. oli 18.000.

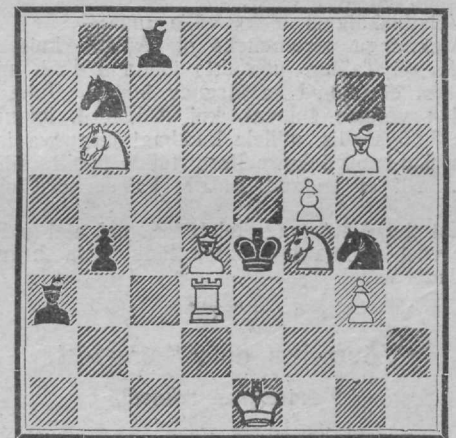
Breslau, Meisterturniiri tagajärg: 1. Bogoljubov 9½ p.; 2. Nimzovitch 7½; 3. ja 4. Rubinstein ja Wagner 7; 5.—7. Becker, Grünfeld ja Réti 6; 8. Sämisch 5; 9. Gottschall 4; 10. Tarrasch 3½; 11. Blümich 3; 12. Moritz 1½ p. — Seega on Bogoljubov võidu saavutanud. Hüvitav on märkida, et amatöörid Wagner ja Becker on suutnud end tagajärje pooldest suurmeistrite sekka poetada.

Stratford on Avon. Inglismaa esivõistlustel (s. a. augustis) tuli 9. korda võitjaks Atkins 9½. Järgnesid 2. Yates 8½; 3. Spencer 7½; 4. Tylor 7; 5. Winter 6; 6. Price 5½; 7. ja 8. Gooding ja Jakobs 5; 9. Saunders 4½; 10. Blake 3; 11. Moses 2½ ja 12. Uber 2 punkti.

Sealsamas peeti teine (lahtine) turniir, mille võitjateks tulid Drewitt ja Snosko-Borowski 9½ p.

Ülesanne nr. 27.

D. Bachman, Kuijõel.

A B C D E F G H

Kadu (matt) 2 käiguga.

Kirjavastused.

J. K. Pärnu. — Teie nr. 1 lahendub ka I V : a5+ ja II Rd2+, nr. 2 on ilmuvate seas.

V. J. Tartu. — Ülesannete kokkuseadmise võistluse korraldamine jääb edaspidiseks.

Mitmele. Male püüdnud E. Spordilehes mõ-nikord ruumipuuduse tõttu.

Üllatav oli; Rudolfshügelil hea saavutus 1:1 Amateure vastu. Rapid võitis pineva võistluse juures Wackeri üle 5:3 (3:2). Pealtv. 15.000.

Teised tagajärjed: Sportklub — WAC 1:1, Slovan — Admira 2:1, Hertha — FAC 1:1.

Tabelil juhib praegu Vienna ühes Slovaniga, mõlemal 4 punkti, Sportklub; ja Amateure ees, kellel mõlemal 3 punkti. Hakoah on praegu kuues, Rapid seitsmes.

— Tartu Kalev võitis Akadeemilise spordi-klubi 2:1. Poolaeg oli 0:0. Teise poolaja algul saa-vutas esimese värava klubi, kuid selle tasusid kalevlastes poolaja lõpul ja lisasid veel juure võiduväravagi. Mäng peeti uue ofsaidi määru-se alusel.

— Kohtlas võistlesid pühapäeval Somp a — Kohtla 2:1 (0:0) ja Jõhv i ühisgümn. 2 — Somp a-Kohtla koondus 3:1 (1:0). E.

— Linnavõistlus Lodz — Varssavi, mis Lodzis peeti, andis tulemuseks viigi 4:4.

— Real Madrid, üks tugevamatest Hispaania meeskondadest, kaotas Londonis Tottenhami res-serviidele 2:4 ja võitis tagasisõidul Prantsusmaal Põhja-Prantsuse üle 3:2.

— Simmering, Viin, võistles 8. sept. Praagas sealse Sparta 2:2 (1:2).

— Ungari on jalgpallis kõik suhted Itaaliaga katkestanud. Põhijuseks on, et Itaalia seltsid jär-jest hulga Ungari mängijaid omale palkavad. Itaali-lased ei rahuldu üksi ungari-lastega, vaid on ka Lõuna-Ameerikast mõned mängijad oma mees-kondadesse toonud.

— Shveitsis on Lin der jooksnud „ümber Zü-richt“. Ta kattis 302 kilomeetrit 40 tunni 20 min. 10 sekundiga. Toiduvõtmiseks teel kulus kokku 99 minutit, 73 kilom. pika kestvuskäigu ümber Zürich'i järve võitis J a c q u e t ajaga 7.21.47.4.

Pesapalli matsh.**AMEK — Tallinn 7:5.****Ka matshis Tallinna vastu jäi AMEK võitmatuks.**

Käsitalliliiidu poolt 13. sept. Kalevi väljal peetud matsh AMEK-i ja Tallinna koonduse vahel oli jällegi välia meelitanud mõnesajapealise pealtvaatajaskonna, kes isegi teatud kärarikkusega võistlusele kaasa elas.

Koosseisud: AMEK — Jöers, Saar; Mast, Trüip, Ingrand, Riis ja Matiišenid. Tallinn — Kalas, Rennit; Pihlak, Müller, Mägi, Kallo, Vellmann (kõik Liiderekklubist), Lepp (BBK) ja Siivo (Võitleja). Vahekohtunik A. Kempa.

Võistlus ise rullus õige tasavärgise konkurentsi juures ja näitas, et pesapall meil järjest tõusvas hoos. Tuntavalt on paranenud meestel pallide pidamine ja löök, mis tegid käesoleva võistluse huvitavamaks hiljuti peetud AMEK-Liiderekklubi omast. Üksikuid lööke võis meie oludes iseäranis heaks pidada. Veel paar aastat edenemist ja pesapall võib juba jalgpalliga konkureerima hakata. Üldiselt olid mõlem poolsed mänguvõimed peaaegu võrdsed, ainult üksikud mehed tundsid veel kahvatutena. Tallinna meeskond kannatas pitsheri kriisi all: algul pitshinud Vellmann viskas kää välja, kuna ta asetäitjal Rennitil puudus veel tarviline pitsheri oske.

Võistluskäigust oleks välja tuua:

Alginningu peremeheks oli AMEK, kuid teise lõpuks oli Tallinn juba ette jõudnud 4:3, millele muutust ei toonud ka järgnev inning. Juba näis Tallinn võidule tulevat, kui AMEK 4. inninguga viigi 5:5 seadis, millele kumbagi järgneva inninguaga ühe punkti juure lisas, tulles napilt võitjaks 7:5. Nii ei leidnud AMEK ka seekord omale võitja.

Kui ilmad lubavad, tuleb lähemal ajal pidamisele veel hooaja lõpumatsh liidu 1. ja 2. meeskondade vahel.

Võrumaa esivõistlused.**9 maakonna rekordi.**

13. augustil korraldas Võru Lembit maakonna esivõistlused kergetõustikus, kus oludekohaselt häid tagajärgi saavutati. Väljapaistvam mees oli V. Toonekurg.

100 mtr. — 1. Toonekurg, Lembit, 12,0 (maak. rek.); 2. Udras, sama, 2,5 mtr. j.; 3. Alksnis, poegl. keskkool, 3 mtr. j.

200 mtr. — 1. Toonekurg 25,9 (maak. rek.); 2. Püss, poegl. keskk.; 3. Udras. Mõlemad 2 mtr. järele.

400 mtr. — 1. Peltser, poegl. keskk., 59,1 (maak. rek.); 2. Meinson, sama, 12 mtr. j.

800 mtr. — 1. Püss 2.26,1 (maak. rek.); 2. Meinson.

1500 mtr. — 1. Urb, Lembit, 5.11,0; 2. Meinson. Kaugus h-ta — 1. Padari, Sooküla Vambola, 2,77 (maak. rek.); 2. Toonekurg 2,72; 3. Leinbock, poegl. keskk., 2,68.

Kaugus h-ga — 1. Toonekurg 5.28 (maak. rek.); 2. Udras 4.72; 3. Alksnis 4.71.

Kolmik h-ta — 1. Toonekurg 7.80 (maak. rek.); 2. Padari 7.45; 3. Udras 7.43.

Kolmik h-ga — 1. Toonekurg 11.32 (maak. rek.); 2. Alksnis 10.70; 3. Mikhejim, poegl. keskk., 10.47.

Teivas — 1. Alksnis 2.49; 2. Dobrus, poegl. keskk., 2.30.

Kõrgus h-ga — 1. Mikheim 1.45; 2. Dobrus 1.35; 3. Leinbock 1.25.

Kuul — 1. Kindsiko, Lembit, 10.78 (maak. rek.); 2. Olesk, sama, 9.26; 3. Alksnis 9.12.

Tagajärgi Soomest.

Läinud laupäeval ja pühapäeval peeti üle Soome hulk kergetõustjiku võistlusi. Paremad tagajärjed neil olid:

Turus: 100 mtr. — Aström 11,3; 400 mtr. — Aström 50,4; Fosselius, Stokholm, 51,3; 1500 mtr. — Korpela 4.09,7; 3000 mtr. — Nurmi 8.35,0; 10.000 mtr. — Jussila 31.50,6; kolmik — Tuulos 15.38; oda — Rinne 61.56.

Lahdes: 100 mtr. — Helle 11,2; 5000 mtr. — Matilainen 15.47,0; ketas — Niklander 40.78; oda — Johansson 56.20.

Kokkolas: 1500 mtr. — V. Närhi 4.09,8. Raumal: Kaugus — Sandström 6.76; ketas — Kivi 44.44; Njittymaa 43.49; teivas — Vuorela 3.52.

Ungarist. Rahvusvahelistel 8. sept. Budapestis olid paremad tagajärjed: 800 mtr. Barsi 1.56,9; 1500 mtr. Baraton, Pr. 4.11,6; 5000 mtr. Norland, Pr., 15.29,6; kaugus Cator, Haiti 7.57.

Lätis

pidas Tšehhi meeskond Delnicki sportovní klub, Trebitsh, kolm võistlust. Esimesel võitsid tšehhid Rja Hakoahi üle 6:2 (1:0). Hakoah oli tugevdatud RFK väravahi Jurgensiga. Teisel võistlusel lõi Läti meister RFK. Moravia meistri, kelleks DSK on, 2:0 (0:0).

Kolmas võistlus oli Rja kombineeritud meeskonnaga. Selle koosseisus oli 9 riialast ja 2 Liibavi Olympija meest. Meeskond oli järgmine: Koziks; Skiltritsers — Feldbergs; Malushins — Stantshiks — Kronlaks; Abrams — Timpers — E. Barda — Taurinsh — Pavlovs. Edurivi seega tervelt RFK-st. Võistluse tulemuseks oli tšehhide tugev võit 5:2 (2:0).

Ad. Plum.**Suurvõistlused Viinis.****Orth vigastada saanud. — Hakoah — Slavia 6:5.**

8. sept. peeti Viinis 18.000 pealtv. ees kaks suurt matshit: MTK, Ungari meister, Amateure vastu ja Slavia, Tšehhi meister, Austria meistri Hakoahi vastu.

MTK, puhtam Shoti-Ungari mängukooli edustaja, näitas head mängu. Orth edurivi juhina brillieris jälle suurepäraliste tehnikute kunstikkudega, milles ta on ületrumpamatu meister. Algul oli karistuslöög Amateure heaks. Vieserj ääretult terav löök läks rohkelt üle lati. Esimesel poolajal tegi MTK Jency ja Molnari läbi 2:0, siis sai Amateure karistuslöögi ja poolaeg lõppes 2:1. Teisel poolajal sai Amateure Kalman Konradi vabalöögist 2:2. Lõpul pörkasid Amateure back Tandler, kes ka tänava Tallinnas Austria meeskonnas kaasa mängis, ja Orth sedavõrd õnnetu kokku, et Orth kondivigastuse sai. MTK juht dr. Fodor kutsus selle järele oma meeskonna väljalt ära, nii et matsh 10 min. enne normaallega lõppes.

Orthi vigastus on õige tõsine ja nõuab paranemiseks pikemat aega. Tal tuli esialgu Viini haigemajasse jääda.

Võistlusel Slavia — Hakoah löödi viimase poolt üks karistuslööki posti, siis tegi Slavia lühikese ajaga neli väravat. Poolajaks vastas Eisenhoffer ühega ja vaheaeg tuli Slavia võiduseisuga 4:1, olgugi et Hakoah mängu rohkem valitses. Teisel poolajal tegid tšehhid 5:1 ja Hakoahile näisid kõik lootused kadunud olevat. Karistuslöögist tegi Hakoah aga 5:2. Siis tuli Viini juutide suur tõus: 35. min. oli seis juba 5:5 ja 43. min. järgnes Hakoahi võiduvärav 6:5.

— **Orthi jalavigastus**, mis Viinis MTK mängul Slaavia vastu ette tuli, on raske. Kindel on, et Orth kaua aega või koguni enam üldse mängida ei saa. Orth on oma meeskonna kaasmängijate poolt suuresti armastatud. Kui võistlusel Orthi vigastus selgus, langes ta võitluskamraad Opata väljale maha ja nuttis valjul. 9. sept. transporteeriti Orth Viinist Budapesti.

— **Amateure — MTK mängu kohta**, millel Orth vigastuse sai, teatab Amateure back Tandler Viini Sport-Tagblatt'is, et Orthi vigastamise järel tunginud Molnar ja Opata ta kallale, mille juures Opata talle kõrvakile annud. Mõlemad on ähvardanud, et kui Tandler kunagi veel Budapesti tuleb, siis ta sealt elusalt enam tagasi ei pööravat.

— **Van Schelle** on Belgia esivõistlustel ujunud 100 mtr. vabalt 1.03.2.

Kergejõustiku varia.

Saksamaalt. Stuttgardis jooksis Saksa meister Corrts 100 mtr. 10,5. Buchgeister heitis ketast 41,03 ja oda 55,38. 5×100 mtr. teatejooksus püstitas Kickers, Stuttgart, uue Saksa rekordi 53,5.

Ameerikast. New Yorgi ringkonna esivõistlused peeti augusti lõpul Newark'i uues Ashlandi staadionis. Jooksutee oli halb, mis tagajärgelele mõjuda ei jäänud. Üldiseks võitjaks tuli New York A. C. oma rikkaliku materjaliga Newark A. C. ees kõrge punktide vahekorraga 103:52. Tagajärjed: 100 yardi — I. Murchison 10,0; 2. Scholz; 3. Bowman. 120 y. tõkkeid — rootsl. Christiernsson 15,8; 1 miil — Goodwin 4.23,6; 440 y. Thierney 50,8; 220 y. Scholz 22,8; 6 miili (9654 mtr.) Ville Kyronen 32.04; teine oli Ilmar Prim, samuti soomlane. 880 yardi Sober 1.58; teivas Scholp 3.66; kuul Wanzer 13.70, hallipealine politseinik Mac Donald jäi 8 sm-triga teiseks. Kõrgus — 1. Robinson 1.88; 2. Brown 1.83. Vasarviske võitis Mac Grath 51.10. Peale olümpiavõitja Tootelli üleminekut profiks on Mac Grath praegu parim Ameerika vasaraheitja. Ta võitis 1912. a. Stokholmi mängud saavutusega 54.72 ja ei ole viimase 15 aasta jooksul oma vormi kaotanud. Kaugus Courtois 6.71; kolmik Singer 13.89; ketas Ashton 41,03; oda Leyden 55,97.

Käsitallihooaeg

algab ametliselt 1. oktoobrist, mis ka ülemineku tähtpäevaks mängijatele seltsist seltsi. Kuna osa I. klassi mängijaid, nende seas ka internatsionaalid Silvester, Uetoa, Karro j. t. Tartu ülikooli matkavad ja Tartu seltsides startima hakkavad, töötab tänava konkurents Tallinna ja Tartu vahel eriti teravaks kujunevat. Lõplikult selgub asi 1. oktoobril, kuid igatahes Tallinn, kus mängumaterjali küllaldaselt, sellega palju ei kaota.

Spordiäri**RESEV-RESEL**

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

— **Joseph Alzin'i**, Luksemburi, saavutus tõstmises raskekaalus — surumine kahe käega 116 kg. 500 — on rahvusvahelise liidu poolt kinnitatud ilmarekordina. Senine ilmarekord oli itaallase Bottino oma 116 kg. Alzin, kelle alaline elukoht Prantsusmaal Marseille's, on hiiglaseliku kehaga. Ta kaalub üle 150 kilo! Nagu Prantsuse tehed teatavad, kavatseb Alzin veel lüüa Rigoulot pärast olevat paremaga rebimise rekordi 101 kg. ja samuti Rigoulot pärast olevat raskuse maastkergitamise ilmarekordi, mis on 263 kg.

A./S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1

on täielikum spordiabinõude vabrik Eestis. Soovitab mõddukate hindadega abinõusid kõigi spordialade jaoks. Abinõud seisavad täielikult väljamaa paremate firmade saaduste kõrgusel.

Esitaja Tallinnas: O.ü. „ESTO“, Pikk tän. 47.

Illustreeritud hinnakirjad saadetakse soovijatele maksuta.

O.ü. „ESTO“

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02

Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikumas väljavaliikus ja tuntud headuses, spordikirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.